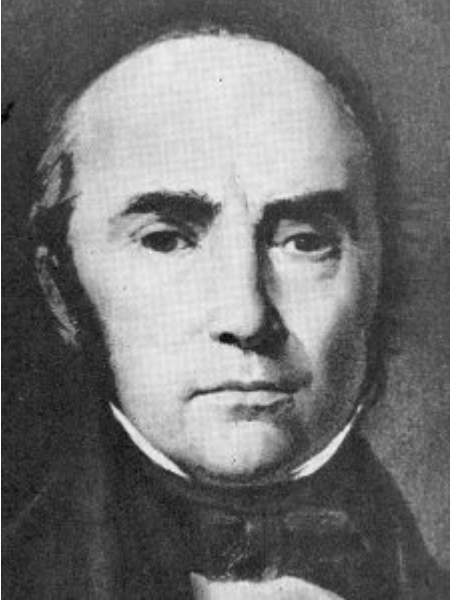

DAUKANTAS Simonas

Simonas Daukantas

DAUKANTAS Simonas (1793 10 28 Kalvių k., Skuodo r. – 1864 12 6 Papilėje) istorikas, rašytojas, lietuvių tautos švietėjas. Mokėsi Kretingoje, Žemaičių Kalvarijoje, 1816 baigė Vilniaus gimnaziją, o 1822 – teisių magistro laipsniu Vilniaus universitetą. Nuo 1826 dirbo Rygos generalgubernatoriaus kanceliarijoje, 1835 – 1850 – Rusijos Senate, Peterburge, ten studijavo Lietuvos Metriką ir kitus archyvų dokumentus, pirmasis apie Lietuvos praeitį rašė lietuviškai, ją aukštino. 1850 – 1855 gyveno Varniuose, pas vyskupą M. Valančių, po to Jaunsvirlaukoje, netoli dab. Jelgavos (Latvijoje), įvairiose Žemaitijos vietose, o nuo 1861 iki mirties – Papilėje, globojamas klebono I. Vaišvilos. Reikšmingiausi raštai: „Darbai senųjų lietuvių ir žemaičių“, „Istorija žemaitiška“, „Būdas senovės lietuvių, kalnėnų ir žemaičių“ bei „Pasakojimai apie veikalus lietuvių tautos senovėje“. Dauguma raštų išleista po mirties. Rinko tautosaką ir parengė jos rinkinių, taip pat parengė žodynų, vadovėlių, išleido populiarių knygelių valstiečiams. 1926 ant kapo Papilės piliakalnio kapinėse atidengtas A. Raudonio sukurtas antkapinis paminklas, 1931 mstl. aikštėje atidengtas ir pašventintas Lietuvos mokytojų lėšomis skulptoriaus V. Grybo sukurtas paminklas S. Daukantui, 1968 S. Daukanto vardas suteiktas Papilės vid. m-lai, 1986 Papilėje, pastate, kur, spėjama, gyveno S. Daukantas, atidarytas jo memorialinis muziejus.

Inf.: VLE, t. 4; Papilė, d. 1.